

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) R. Pascari
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

ÎNCHEIERE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Tatiana Vîrtosu
împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Igor
Doroftei, Consiliul și Primarul comunei Stăuceni, cu privire la constatarea încălcării
dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea
prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, prin care s-au
respins apelurile declarate de Ministerul Justiției și de Consiliul și Primarul comunei
Stăuceni și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26
octombrie 2017,

c o n s t a ț ă:

La 3 iulie 2017 Tatiana Vîrtosu a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Igor
Doroftei, Consiliul și Primarul comunei Stăuceni, prin care a solicitat constatarea
încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel
Chișinău din 14 aprilie 2016, încasarea sumei de 30 000 lei cu titlu de despăgubire a
prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 2 ianuarie 2008 a fost angajată
în funcția de șef al IMSP „Centrul de Sănătate Stăuceni”.

Prin decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 8/3 din 20 noiembrie 2015, în
temeiul art. 263 lit. b) din Codul muncii, a fost concediată din funcția deținută.

Decizia menționată a contestat-o în instanța de judecată.

Astfel, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 s-a admis
apelul declarat de Tatiana Vîrtosu, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani
din 29 ianuarie 2016, fiind emisă o nouă hotărâre prin care s-a anulat decizia
Consiliului comunei Stăuceni nr. 7/1 din 21 octombrie 2015 și decizia Consiliului
comunei Stăuceni nr. 8/3 din 20 noiembrie 2015, s-a restabilit Tatiana Vîrtosu în

funcția de șef al IMSP „Centrul de Sănătate Stăuceni”, s-a încasat de la Consiliul comunei Stăuceni în beneficiul reclamantei salariul pentru absența forțată de la muncă începând cu data de 7 decembrie 2015 și până la 14 aprilie 2016, s-a încasat de la Consiliul comunei Stăuceni în beneficiul reclamantei, cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral, un salariu mediu de 15 583,70 de lei și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, fiind dispusă executarea imediată a deciziei în partea repunerii în funcție și în partea încasării unui salariu mediu lunar.

Reclamanta a menționat că Consiliul comunei Stăuceni nu a executat benevol decizia, astfel că la 19 aprilie 2016 s-a adresat executorului judecătoresc Igor Doroftei cu cerere de executare forțată a deciziei.

Prin încheierea executorului judecătoresc Igor Doroftei din 19 aprilie 2016 s-a dispus intentarea procedurii de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, însă debitorul a achitat doar un salariu mediu pentru absență forțată de la serviciu, iar în partea ce ține de restabilirea în funcție și încasarea salariului mediu pentru absența forțată pentru perioada 7 decembrie 2015 - 14 aprilie 2016, hotărârea instanței de judecată a fost lăsată fără executare.

Astfel, Tatiana Vîrtosu consideră că toate măsurile întreprinse de executorul judecătoresc Igor Doroftei privind executarea hotărârii au fost insuficiente, iar în rezultat i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral estimat în sumă de 30 000 lei, întrucât prin neexecutare este lipsită de sursa principală de existență-salariu.

În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 octombrie 2017, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a constatat încălcarea dreptului reclamantei Tatiana Vîrtosu la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul Tatiane Vîrtosu suma de 5 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul Tatiane Vîrtosu suma de 3 000 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.

În motivarea soluției, instanța de fond a constatat temeinicia acțiunii înaintate prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, având în vedere că deși decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 a devenit definitivă din ziua pronunțării, fiind obligatorie pentru executarea imediată în partea ce ține de restabilirea în funcție și achitarea unui salariu mediu, aceasta nu a fost executată.

Astfel, luând în considerare faptul că hotărârea instanței de judecată nu este executată, cerința privind termenul rezonabil prevăzută de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu a fost respectată.

Reieșind din circumstanțele cauzei, prima instanță a menționat că despăgubirea în sumă de 5 000 lei constituie o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat

reclamantei prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

La 9 noiembrie 2017 Ministerul Justiției și la 22 ianuarie 2017 Consiliul și Primarul comunei Stăuceni au contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău 13 februarie 2018, s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției și de Consiliul și Primarul comunei Stăuceni și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 octombrie 2017.

La 4 mai 2018 Ministerul Justiției a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 octombrie 2017, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel și consideră că decizia contestată este parțial neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, a invocat că concluziile instanței de apel derivă parțial din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A menționat că în partea ce ține de admiterea parțială a pretenției privind încasarea prejudiciului moral, de către instanța de apel au fost ignorate prevederile Codului de executare și ale Legii nr. 113, care reglementează expres că executarea începe de la data depunerii cererii creditorului.

Reține recurentul că de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești au fost întreprinse toate măsurile care puteau a fi în mod rațional întreprinse pentru a executa documentul executoriu vizat.

La fel, reține că prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă în mod automat dreptul la încasarea despăgubirii prejudiciului cauzat în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Acordarea de satisfacții bănești nu constituie o regulă generală, dar fiind o excepție de la această regulă. Recunoașterea oficială și publică a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost recepționată de recurent la 5 martie 2018 (f.d. 170), recursul înaintat la 4 mai 2018, se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea

Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Justiției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valeriu Doagă

judecători

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari